

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2020. gada 12. martā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Migrējošu darba ņēmēju sociālais nodrošinājums – Regula (EK) Nr. 883/2004 – 5. panta b) punkts – Vecuma pensijas likmes palielinājums – Pabalsta, kas citā dalībvalstī samaksāts bērna ar invaliditāti audzināšanai, ņemšana vērā – Faktu pielīdzināšanas princips

Lietā C-769/18

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Cour de cassation* (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2018. gada 29. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2018. gada 7. decembrī, tiesvedībā

Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle

pret

SJ,

Ministre chargé de la Sécurité sociale,

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja L. S. Rosi [*L. S. Rossi*] (referente), tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerāladvokāts: M. Kampos Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretāre: S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 24. oktobra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle* vārdā – *J.-J. Gattineau, avocat*,
- Francijas valdības vārdā – *A.-L. Desjonquères* un *A. Daly*, kā arī *D. Colas, A. Ferrand* un *R. Coesme*, pārstāvji,
- Čehijas valdības vārdā – *M. Smolek, J. Pavliš* un *J. Vlácil*, pārstāvji,
- Vācijas valdības vārdā – *D. Klebs*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – *C. Valero* un *B.-R. Killmann*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – franču.

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV 2004, L 166, 1. lpp., un labojums – OV 2004, L 200, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Regulu (EK) Nr. 988/2009 (OV 2009, L 284, 43. lpp.) (turpmāk tekstā – “Regula Nr. 883/2004”).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle* [Elzasas-Mozeles Pensiju apdrošināšanas un veselības aizsardzības darbā iestādi] (Francija, turpmāk tekstā – “Carsat”), no vienas puses, un SJ un *ministre chargé de la Sécurité sociale* [sociālās apdrošināšanas ministru], no otras puses, par to, ka, aprēķinot SJ vecuma pensiju, tiek ņemts vērā karjeras ilguma pagarinājums, uz kuru viņa varētu pretendēt saistībā ar viņas bērna ar invaliditāti audzināšanu.

Atbilstošie tiesību akti

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 883/2004 9. un 12. apsvērumā ir noteikts:

“(9) Tiesa dažos gadījumos ir sniegusi atzinumu par vienlīdzīgas attieksmes iespēju attiecībā uz nodrošinājuma summām, ienākumiem un faktiem; šis princips ir skaidri jāpieņem un jāattīsta, vienlaikus ievērojot likumīgo nolēmumu būtību un garu.

[..]

(12) Ņemot vērā proporcionalitāti, jāparūpējas par to, ka tiek nodrošināts, lai faktu un notikumu pielīdzināšanas princips neizraisītu objektīvi nepamatotus rezultātus vai viena veida pabalstu pārklāšanos vienā un tajā pašā laikposmā.”
- 4 Šīs regulas 1. panta z) punktā ir precizēts, ka ““ģimenes pabalsts” ir visi pabalsti natūrā vai naudā, kas paredzēti, lai segtu ģimenes izdevumus, izņemot I pielikumā minēto uzturēšanas maksājumu un īpašo bērna piedzimšanas un adoptēšanas pabalstu avansus”.
- 5 Minētās regulas 3. pantā “Jomas, uz kurām attiecas šī regula” ir paredzēts:

“1. Šī regula attiecas uz visiem tiesību aktiem, kuri skar šādas sociālā nodrošinājuma jomas:

 - a) slimības pabalsti;

[..]

 - c) invaliditātes pabalsti;
 - d) vecuma pabalsti;

[..]

j) ģimenes pabalsti.

[..]

3. Šī regula attiecas arī uz īpašiem naudas pabalstiem, kas nav balstīti uz iemaksām un uz kuriem attiecas 70. pants.

[..]

5. Šī regula neattiecas uz:

a) sociālo un medicīnisko palīdzību;

[..].”

6 Šīs pašas regulas 5. pants “Vienlīdzīga attieksme pret pabalstiem, ienākumiem, faktiem vai notikumiem” ir formulēts šādi:

“Ja vien šajā regulā nav noteikts citādi, ņemot vērā izklāstītos īpašos īstenošanas noteikumus, piemēro šādus noteikumus:

- a) ja saskaņā ar kompetentās dalībvalsts tiesību aktiem sociālā nodrošinājuma pabalstu un citu ienākumu saņemšanai ir zināmas tiesiskās sekas, minēto tiesību aktu attiecīgie noteikumi attiecas arī uz tādu līdzvērtīgu pabalstu saņemšanu, kas iegūti saskaņā ar citas dalībvalsts tiesību aktiem, vai uz ienākumiem, kas gūti citā dalībvalstī;
- b) ja saskaņā ar kompetentās dalībvalsts tiesību aktiem tiesiskas sekas saistās ar noteiktu faktu vai notikumu gadījumiem, minētā dalībvalsts ņem vērā līdzīgus faktus vai notikumus, kas notikuši jebkurā no dalībvalstīm, tā, it kā tie būtu notikuši tās teritorijā.”

7 Regulas Nr. 883/2004 9. panta “Dalībvalstu deklarācijas par šās regulas darbības jomu” 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis [..] Eiropas Kopienu Komisijai rakstveidā paziņo par [..] 3. pantā minētajiem tiesību aktiem un shēmām [..].”

8 Atbilstoši šīs regulas 70. panta 2. punktam:

“Šajā nodaļā “īpaši no iemaksām neatkarīgi naudas pabalsti” ir tie, kas:

- a) ir paredzēti, lai nodrošinātu vai nu:
 - i) papildu nodrošinājumu, aizvietošanu, nodrošinājumu vai palīgnodrošinājumu pret riskiem, uz kuriem attiecas 3. panta 1. punktā minētās sociālā nodrošinājuma jomas, un kas garantē attiecīgajām personām ienākumus iztikas minimumam, ņemot vērā ekonomikas un sociālo stāvokli attiecīgajā dalībvalstī;
 - ii) tikai tādu īpašu aizsardzību invalīdiem, kura cieši saistīta ar minētās personas sociālo vidi attiecīgajā dalībvalstī,

un

b) ja finansējums tiek gūts tikai no to obligāto nodokļu uzlikšanas, kuri paredzēti, lai segtu vispārējus publiskā sektora izdevumus un ja pabalstu nodrošināšanas un aprēķina nosacījumi nav atkarīgi no jebkādas iemaksas attiecībā uz saņēmēju. Tomēr pabalstus, ko nodrošina kā piemaksu no iemaksām atkarīgam pabalstam, viena šā iemesla dēļ neuzskata par pabalstiem, kas ir atkarīgi no iemaksām,

un

c) ir minēti X pielikumā.”

9 Minētās regulas X pielikums ir formulēts šādi:

“[..]

VĀCIJA

a) Iztikas minimums veciem cilvēkiem un personām, kurām saskaņā ar Sociālā kodeksa XII grāmatas 4. nodaļu ir pazeminātas ienākumu gūšanas spējas;

b) pabalsti, lai saskaņā ar pamatnoteikumiem segtu iztikas izmaksas darba meklētājiem, izņemot gadījumus, kad attiecībā uz šiem pabalstiem nav ievērotas prasības, kas noteiktas saistībā ar pagaidu piemaksas piešķiršanu pēc bezdarbnieka pabalsta saņemšanas (Sociālā kodeksa II grāmatas 24. panta 1. punkts).

[..]”

Vācijas tiesības

10 *Sozialgesetzbuch* (Sociālais kodekss) astotās grāmatas 35.a pantā “Atbalsts bērnu un pusaudžu ar garīgu invaliditāti integrācijai”, redakcijā, kas piemērojama pamatlietas faktiskajiem apstākļiem, ir noteikts:

“(1) Bērni un jaunieši ar garīgās veselības traucējumiem vai tādi, kam draud šāda invaliditāte, ir tiesīgi saņemt integrācijas atbalstu. Šis atbalsts tiek piedāvāts atbilstoši individuālajām vajadzībām:

1. ambulatori,
2. maziem bērniem – bērnudārzā vai citās iestādēs ar daļēju aprūpi,
3. ar piemērotas aprūpējošās personas palīdzību un
4. pilnīgā aprūpē specializētā iestādē vai citu veidu mītnēs.

Atbalsta uzdevums un mērķis, kā arī personu grupas un pasākumu veidi ir noteikti Federālā likuma par sociālo palīdzību 39. panta 3. punktā un 40. pantā, kā arī un 47. panta piemērošanas noteikumos, attiecībā uz šo dokumentu piemērošanu personām ar garīgās veselības traucējumiem un tiem, kam draud šāda invaliditāte.

(2) Ja vienlaikus jāpiedāvā palīdzība audzināšanai, ir jāizmanto iestādes, dienesti un cilvēki, kas ir piemēroti, ne tikai lai izpildītu integrācijas atbalsta pienākumus, bet arī lai segtu audzināšanas vajadzības. Bērniem, kas vēl nav sasnieguši skolas vecumu, ir jāpiedāvā terapeitiski pedagoģiskie pasākumi un, ja nepieciešamība pēc aprūpes to atļauj, ir jāizmanto struktūras, kas uzņem bērnus ar invaliditāti un bērnus invalidus.”

Francijas tiesību akti

- 11 *Code de la sécurité sociale* [Sociālā nodrošinājuma kodeksa] L. 351-4-1. pantā ir noteikts:

“Sociāli apdrošinātām personām, kuras audzina bērnu un kurām atbilstoši L. 541-1. panta pirmajai un otrajai daļai ir tiesības uz pabalstu bērna ar invaliditāti audzināšanai un uz piemaksu pie tā vai – pēdējā minētā vietā – uz kompensācijas maksājumu, kas paredzēts *code de l'action sociale et des familles* [Sociālo un ģimenes lietu kodeksa] L. 245-1. pantā, neskarot attiecīgā gadījumā L. 351-4. pantu, saņem viņu apdrošināšanas perioda pagarinājumu ceturkšņa apmērā par trīsdesmit mēnešu audzināšanas laikposmu, līdz ne vairāk kā astoņiem ceturkšņiem.”

- 12 Šī kodeksa L. 541-1. pantā ir noteikts:

“Jebkurai personai, kas aprūpē bērnu ar invaliditāti, ir tiesības saņemt pabalstu bērna ar invaliditāti audzināšanai, ja bērna invaliditāte ir vismaz vienāda ar noteikto vērtību.

Papildu pabalsts tie piešķirts bērnam, kas cieš no īpaši smagas invaliditātes, kuras būtība vai smagums prasa īpaši lielus izdevumus vai regulāri ir nepieciešama trešo personu palīdzība. Tā apmērs atšķiras atkarībā no papildu izdevumiem vai nepieciešamās palīdzības nemainīguma.

[..]”

- 13 Minētā kodeksa R. 541-1. pants ir formulēts šādi:

“L. 541-1. panta pirmās daļas piemērošanai, lai iegūtu tiesības uz bērna ar invaliditāti audzināšanas pabalstu, bērna ar invaliditāti nespējai ir jābūt vismaz 80 %.

Nespējas likmi novērtē saskaņā ar tabulu, kas pievienota pielikumā 1993. gada 4. novembra Dekrētam Nr. 93-1216 par tabulu, kura piemērojama dažādu pabalstu piešķiršanai personām ar invaliditāti, un ar ko groza *code de la famille et de l'aide sociale* [Ģimenes un sociālās palīdzības kodeksu], Sociālā nodrošinājuma kodeksu (otrā daļa: *Conseil d'État* [Valsts padomes] dekrēti) un 1977. gada 31. decembra Dekrētu Nr. 77-1549.

[..]”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 14 SJ ir Francijas pilsonē, kas dzīvo Štutgartē (Vācija), māte 1981. gadā dzimušam bērnam ar invaliditāti. Savas profesionālās karjeras laikā viņa secīgi strādāja Francijā un Vācijā kā Francijas valsts izglītības asociētā profesore.

- 15 No 1995. gada 10. novembra Štutgartes pilsēta maksāja SJ atbalstu bērnu un pusaudžu ar garīgu invaliditāti integrācijai saskaņā ar Vācijas Sociālā kodeksa astotās grāmatas 35.a pantu (turpmāk tekstā – “Vācijas atbalsts”).

- 16 2010. gada 7. jūlijā SJ tika pensionēta no Francijas valsts izglītības sistēmas ar 2010. gada 1. augustu. 2011. gada 27. jūlijā viņa pieprasīja *Deutsche Rentenversicherung Bund* (Federālā pensiju apdrošināšanas iestāde, Vācija) piešķirt viņai pensiju, un tā pārsūtīja viņas pieteikumu *Carsat*. Pēdējā minētā viņai piešķīra vecuma pensiju no 2011. gada 1. novembra.

- 17 2012. gada 18. martā SJ iesniedza *Carsat* samierināšanās komisijā sūdzību, pirmkārt, par datumu, no kura viņai ir tiesības uz pensiju, un, otrkārt, par to, ka iemaksu laikposmu un tiem pielīdzināto laikposmu skaita noteikšanā, kuri tiek izmantoti, aprēķinot šo pensiju, nav ņemts vērā apdrošināšanas

ilguma pagarinājums viena ceturkšņa apmērā par trīsdesmit mēnešu audzināšanas laikposmu, līdz ne vairāk kā astoņiem ceturkšņiem, kas ir paredzēts Francijas Sociālā nodrošinājuma kodeksa L. 351-4-1. pantā un kas pienākas sociāli apdrošinātām personām, kuras ir audzinājušas bērnu, par kuru ir tiesības saņemt pabalstu bērna ar invaliditāti audzināšanai un tā piemaksu atbilstoši šī kodeksa L. 541-1. pantam (turpmāk tekstā – “pensijas likmes palielinājums”). Tā kā SJ sūdzība tika noraidīta, SJ cēla prasību Francijas tiesās, kurām ir vispārēja jurisdikcija attiecībā uz strīdiem sociālā nodrošinājuma jomā.

- 18 Ar 2015. gada 8. aprīļa spriedumu *tribunal des affaires de sécurité sociale de Strasbourg* [Strasbūras Sociālā nodrošinājuma lietu tiesa] (Francija) noraidīja SJ prasības. *Cour d'appel de Colmar* [Kolmāras apelācijas tiesa] (Francija), kurā tika iesniegta apelācijas sūdzība, ar 2017. gada 27. aprīļa spriedumu apstiprināja šo spriedumu attiecībā uz datumu, no kura tiek izmaksāta *Carsat* piešķirtā pensija. Tā to atcēla attiecībā uz šīs pensijas apmēru, nosakot, ka bija jāņem vērā Francijas tiesību aktos paredzētais pensijas likmes palielinājums.
- 19 Tādējādi, pamatojoties uz Regulas Nr. 883/2004 5. pantu, *Cour d'appel de Colmar* uzskatīja, ka Vācijas atbalsts ir līdzvērtīgs bērna ar invaliditāti audzināšanas pabalstam, kas paredzēts Francijas Sociālā nodrošinājuma kodeksa L. 541-1. pantā (turpmāk tekstā – “Francijas pabalsts”), līdz ar to SJ bija tiesības uz pensijas likmes palielinājumu. Apelācijas tiesa no tā secināja, ka SJ vecuma pensijai piemērojamā likme ir jāpalielina par summu, kas atbilst astoņiem karjeras ceturkšņiem, jo viņa ir audzinājusi bērnu ar invaliditāti.
- 20 *Carsat* par šo spriedumu *Cour de cassation* [Kasācijas tiesā] (Francija) iesniedza kasācijas sūdzību, kuras pamatojumam tā apgalvoja, ka *Cour d'appel de Colmar* esot pārkāpusi Regulas Nr. 883/2004 5. pantu, kā arī Francijas Sociālā nodrošinājuma kodeksa L. 351-4-1. un L. 541-1. pantu, uzskatīdama, ka Vācijas atbalsts un Francijas pabalsts ir līdzvērtīgi, iepriekš nepārbaudot, vai SJ bērnam ar invaliditāti ir pastāvīga nespēja vismaz 80 % apmērā, kas radītu tiesības uz pensijas likmes palielināšanu. Tā apgalvo, ka, šādi lemjot, apelācijas instances spriedums būtībā var izraisīt to sociāli apdrošināto personu diskrimināciju, kas ir piederējušas vienīgi Francijas sistēmai, salīdzinājumā ar tām, kuras ir piederējušas citu dalībvalstu pabalstu sistēmām.
- 21 Šajā ziņā iesniedzējtiesa uzsver, ka Francijas pabalsts kā ģimenes pabalsts, kas ietilpst vienā no Francijas sociālā nodrošinājuma sistēmas jomām, kura ir ietverta Regulas Nr. 883/2004 materiālajā piemērošanas jomā, ir izslēgts no tās piemērošanas jomas, bet Vācijas atbalsts, šķiet, ietilpst sociālās palīdzības jomā šīs regulas 3. panta 5. punkta a) apakšpunkta izpratnē. Turklāt minētais atbalsts neesot minēts Vācijas valdības paziņotajā deklarācijā atbilstoši minētās regulas 9. pantam attiecībā uz Vācijas tiesību aktiem, kas ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā.
- 22 Šādos apstākļos *Cour de cassation* [Kasācijas tiesa], kam ir šaubas par iespēju piemērot Regulu Nr. 883/2004 pamatlīnijas apstākļos, kā arī par Francijas pabalsta un Vācijas atbalsta līdzvērtīgumu, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
 - “1) Vai [Vācijas atbalsts] ietilpst Regulas Nr. 883/2004 materiālajā piemērošanas jomā?
 - 2) Ja atbilde ir apstiprinoša, vai [Francijas pabalsts], no vienas puses, un [Vācijas atbalsts], no otras puses, ir līdzvērtīgi Regulas Nr. 883/2004 5. panta a) punkta izpratnē, ņemot vērā Francijas Sociālā nodrošinājuma kodeksa L. 351-4-1. panta mērķi, kas ir vērsti uz bērna ar invaliditāti audzināšanas izdevumu ņemšanu vērā, nosakot apdrošināšanas ilgumu, kurš dod tiesības uz vecuma pensijas pakalpojumu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 23 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 883/2004 3. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka Vācijas atbalsts ir pabalsts šī 3. panta izpratnē un tādējādi ietilpst šīs regulas materiālajā piemērošanas jomā.
- 24 Lai atbildētu uz uzdoto jautājumu, pirmām kārtām ir jāpārbauda, vai šis pabalsts ir sociālā nodrošinājuma pabalsts šīs regulas 3. panta 1. punkta izpratnē.
- 25 Šajā ziņā vispirms ir jākonstatē, ka no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka Vācijas Federatīvā Republika nav paziņojusi, ka federālais likums, kurā ir reglamentēts Vācijas atbalsts, ietilptu minētās regulas piemērošanas jomā. Tomēr Tiesa jau ir nolēmusi, ka sekas tam, ka dalībvalsts pretēji Regulas Nr. 883/2004 9. panta normām nav deklarējusi konkrētu likumu kā ietilpstošu šīs regulas piemērošanas jomā, nav šī likuma izslēgšana *ipso facto* no minētās regulas materiālās piemērošanas jomas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, A (Atbalsts personai ar invaliditāti), C-679/16, EU:C:2018:601, 30. punkts).
- 26 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru atšķirība starp pabalstiem, kas ietilpst Regulas Nr. 883/2004 piemērošanas jomā, un pabalstiem, kuri ir no tās izslēgti, galvenokārt balstās uz katra pabalsta būtiskajām pazīmēm, it īpaši uz tā mērķiem un piešķiršanas nosacījumiem, nevis uz to, vai pabalsts valsts tiesību aktos ir vai nav kvalificēts par sociālā nodrošinājuma pabalstu (spriedums, 2019. gada 14. marts, *Dreyer*, C-372/18, EU:C:2019:206, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 27 Tādējādi maksājums var tikt uzskatīts par “sociālā nodrošinājuma maksājumu”, ja ir izpildīti divi nosacījumi, proti, pirmkārt, ja tas tiek piešķirts saņēmējiem bez individuāla un diskrecionāra viņu personisko vajadzību vērtējuma, balstoties uz likumiski definētu situāciju, un otrkārt, ja tas ir saistīts ar kādu no Regulas Nr. 883/2004 3. panta 1. punktā uzskaitītajiem riskiem (spriedums, 2019. gada 14. marts, *Dreyer*, C-372/18, EU:C:2019:206, 32. punkts un tajā minētā judikatūra). Ņemot vērā šo abu nosacījumu kumulatīvo raksturu, ja viens no tiem nav izpildīts, tas nozīmē, ka attiecīgais pabalsts neietilpst šīs regulas piemērošanas jomā (spriedums, 2018. gada 25. jūlijs, A (Atbalsts personai ar invaliditāti), C-679/16, EU:C:2018:601, 33. punkts).
- 28 Attiecībā uz pirmo no šiem nosacījumiem ir jāatgādina, ka tas ir ievērots, ja pabalsts tiek piešķirts, ņemot vērā objektīvus kritērijus, kuri, būdami izpildīti, rada tiesības uz pabalstu, un kompetentā iestāde nevar ņemt vērā citus personiskos apstākļus. Šajā ziņā attiecībā uz pabalstiem, kurus piešķir vai atsaka vai kuru apmērs tiek aprēķināts, ņemot vērā saņēmēja ienākumus, Tiesa jau ir nospriedusi, ka šādu pabalstu piešķiršana nav atkarīga no personas, kas tos pieprasa, personisko vajadzību individuāla vērtējuma, jo runa ir par objektīviem un likumā noteiktiem kritērijiem, kuri dod tiesības uz šo pabalstu, neļaujot kompetentajai iestādei ņemt vērā citus personiskos apstākļus (spriedums, 2019. gada 14. marts, *Dreyer*, C-372/18, EU:C:2019:206, 33. un 34. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 29 Turklāt Tiesa ir precizējusi – lai konstatētu, ka ir izpildīts minētais nosacījums, pabalsta saņēmēja individuālo vajadzību diskrecionārajam novērtējumam, ko veic kompetentā iestāde, vispirms ir jābūt saistītam ar tiesībām pieprasīt attiecīgo pabalstu. Šie apsvērumi ir spēkā *mutatis mutandis* attiecībā uz pabalsta saņēmēja personisko vajadzību individuālo vērtējumu, kuru veic kompetentā iestāde (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 14. marts, *Dreyer*, C-372/18, EU:C:2019:206, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 30 Šajā gadījumā no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka Vācijas atbalsta piešķiršana nav pakļauta tostarp tādiem objektīviem nosacījumiem kā konkrēta nespējas vai invaliditātes pakāpe.

- 31 Turklāt nav strīda par to, ka saskaņā ar pašu Vācijas Sociālā kodeksa 35.a panta formulējumu šo atbalstu piedāvā atkarībā no palīdzības saņēmēja bērna individuālajām vajadzībām, pamatojoties uz šo vajadzību individuālu un diskrecionāru vērtējumu, ko veic kompetentā iestāde.
- 32 Šādos apstākļos jākonstatē, ka Vācijas atbalsts neatbilst pirmajam šī sprieduma 27. punktā minētajam nosacījumam.
- 33 Līdz ar to, ņemot vērā minētajā 27. punktā atgādināto judikatūru, šis pabalsts nav sociālā nodrošinājuma pabalsts Regulas Nr. 883/2004 3. panta 1. punkta izpratnē.
- 34 Tomēr jāatgādina, ka ar minētās regulas 3. panta 3. punktu šīs regulas piemērošana ir attiecināta uz īpašiem no iemaksām neatkarīgiem naudas pabalstiem, kas minēti tās 70. pantā. Šādos apstākļos, otrām kārtām, ir jāpārbauda, vai Vācijas atbalsts ir šāds pabalsts.
- 35 Šajā ziņā pietiek norādīt, ka no šīs pašas regulas 70. panta 2. punkta c) apakšpunkta formulējuma izriet, ka par īpašiem naudas pabalstiem, kas nav balstīti uz iemaksām, tiek uzskatīti tikai tie, kuri uzskaitīti minētās regulas X pielikumā. Tā kā Vācijas atbalsts nav minēts šajā pielikumā, tas nav šāds pabalsts.
- 36 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 883/2004 3. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka Vācijas atbalsts nav pabalsts šī 3. panta izpratnē un līdz ar to neietilpst šīs regulas materiālajā piemērošanas jomā.

Par otro jautājumu

- 37 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai gadījumā, ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, Regulas Nr. 883/2004 5. panta a) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka Francijas pabalsts un Vācijas atbalsts var tikt uzskatīti par līdzvērtīgiem pabalstiem šīs tiesību normas izpratnē.
- 38 Vispirms jānorāda, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru šīs regulas 5. panta a) punktu ir paredzēts piemērot tikai pabalstiem, kas ietilpst minētās regulas piemērošanas jomā (spriedums, 2016. gada 21. janvāris, *Vorarlberger Gebietskrankenkasse un Knauer*, C-453/14, EU:C:2016:37, 32. punkts). Šī sprieduma 36. punktā ir nospriests, ka Vācijas atbalsts nav pabalsts minētās regulas 3. panta izpratnē un tādējādi neietilpst tās materiālajā piemērošanas jomā. Līdz ar to Regulas Nr. 883/2004 5. panta a) punkts pamatlietas apstākļos nav piemērojams.
- 39 Tomēr valstu tiesu un Tiesas sadarbības procedūrā, kas izveidota ar LESD 267. pantu, Tiesai ir jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, kas tai ļautu izspriest izskatāmo lietu. No šādas perspektīvas Tiesai attiecīgā gadījumā ir jāpārformulē tai iesniegtie jautājumi. Tiesas uzdevums ir interpretēt visas Savienības tiesību normas, kas valsts tiesām ir vajadzīgas, lai tās varētu izskatīt attiecīgās lietas, pat ja šīs normas nav tieši norādītas jautājumos, kurus tai ir iesniegušas šīs tiesas (spriedums, 2019. gada 13. jūnijs, *Moro*, C-646/17, EU:C:2019:489, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 40 Līdz ar to, kaut arī formāli iesniedzējtiesa ir ierobežojusi savus interpretācijas jautājumus tikai ar dažām Savienības tiesību normām, šāds apstāklis nav šķērslis, lai Tiesa sniegtu valsts tiesai Savienības tiesību interpretāciju, kas tai var būt noderīga, izspriežot iztiesājamo lietu, neatkarīgi no tā, vai šī tiesa savu jautājumu formulējumā ir vai nav uz tām atsaukusies. Šajā ziņā Tiesai no visas iesniedzējtiesas iesniegtās informācijas, tostarp no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu pamatojuma, ir tiesības izdalīt tos Savienības tiesību elementus, kuriem ir nepieciešama interpretācija, ņemot vērā strīda priekšmetu (spriedums, 2019. gada 13. jūnijs, *Moro*, C-646/17, EU:C:2019:489, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 41 Šajā gadījumā pamatlieta ir par jautājumu, vai, lai noteiktu, vai persona var pretendēt uz Francijas tiesību aktos paredzēto pensijas likmes palielināšanu, ir jāņem vērā apstākļi, kuru dēļ tika piešķirts Vācijas atbalsts, proti, palīdzība, ko šī persona kā migrējošs darba ņēmējs ir saņēmusi, pamatojoties uz uzņemošās dalībvalsts tiesību aktiem.
- 42 Šajā ziņā jāuzsver, ka Regulas Nr. 883/2004 5. pantā, skatītā kopā ar tās 9. apsvērumu, ir nostiprināts judikatūras princips par pabalstu, ienākumu un faktu pielīdzināšanu, ko Savienības likumdevējs ir vēlējis ieviest minētās regulas tekstā, lai šis princips tiktu attīstīts, ievērojot Tiesas nolēmumu būtību un garu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 5. decembris, *Bocero Torrico* un *Bode*, C-398/18 un C-428/18, EU:C:2019:1050, 29. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 43 Šajos ietvaros Regulas Nr. 883/2004 5. panta b) punktā ir paredzēts, ka tad, ja saskaņā ar kompetentās dalībvalsts tiesību aktiem tiesiskās sekas tiek saistītas ar noteiktu faktu vai notikumu iestāšanos, minētā dalībvalsts ņem vērā līdzīgus faktus vai notikumus, kas notikuši jebkurā no dalībvalstīm, tā, it kā tie būtu notikuši tās teritorijā.
- 44 No tā izriet – lai iesniedzējtiesai sniegtu lietderīgu atbildi, kas tai ļautu izspriest tajā izskatāmo lietu, otrais jautājums ir jāsaprot tādējādi, ka tā mērķis ir noskaidrot, vai šīs regulas 5. panta b) punktā nostiprinātais faktu pielīdzināšanas princips kā īpaša vispārējā nediskriminācijas principa izpausme ir piemērojams tādos apstākļos, kādi ir pamatlietā.
- 45 Šajā ziņā, lai noteiktu, vai šis princips ir piemērojams šajā gadījumā, ir jāpārbauda, vai ir izpildīti divi nosacījumi, proti, pirmkārt, vai Francijas Sociālā nodrošinājuma kodeksa L. 351-4-1. pantā paredzētais pensijas likmes palielinājums ietilpst Regulas Nr. 883/2004 piemērošanas jomā un, otrkārt, vai šajā pēdējā minētajā valsts tiesību normā ir paredzētas tiesiskās sekas attiecībā uz noteiktu faktu vai notikumu iestāšanos šīs regulas 5. panta b) punkta izpratnē.
- 46 Attiecībā uz pirmo no šiem nosacījumiem ir jākonstatē, ka, ņemot vērā šī sprieduma 27. punktā atgādināto judikatūru, pensijas likmes palielinājums var ietilpt minētās regulas materiālajā piemērošanas jomā kā vecuma pabalsts šīs pašas regulas 3. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē.
- 47 Pirmkārt, šis palielinājums saņēmējiem tiek piešķirts, individuāli un diskrecionāri neizvērtējot viņu personiskās vajadzības, pamatojoties uz likumā noteiktu situāciju, proti, ka tie ir uzaudzinājuši bērnu, par kuru ir tiesības saņemt Francijas pabalstu.
- 48 Otrkārt, kā Komisija būtībā ir norādījusi savos rakstveida apsvērumos, pamatlietā aplūkotā pabalsta mērķis ir kompensēt iztrūkumus karjeras gaitā, kas varētu rasties personām, kuras ir izaudzinājušas bērnu ar smagu invaliditāti, un šai nolūkā piešķirt iemaksu laikposmu pagarinājumu, kas ir proporcionāls bērna ar invaliditāti audzināšanas periodam, kā rezultātā tiek palielināts šīm personām izmaksājamās pensijas apmērs. Līdz ar to uz šo pabalstu, ciktāl tā mērķis ir nodrošināt iztikas līdzekļus personām, kuras, sasniedzot noteiktu vecumu, atstāj darbu un kurām vairs nav pienākuma būt pieejamām nodarbinātības administrācijai, attiecas risks, ko sedz vecuma pabalsti Regulas Nr. 883/2004 3. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 16. septembris, Komisija/Slovākija, C-361/13, EU:C:2015:601, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 49 Attiecībā uz otro no šī sprieduma 45. punktā minētajiem nosacījumiem ir jānorāda – lai piešķirtu pensijas likmes palielinājumu, Francijas Sociālā nodrošinājuma kodeksa L. 351-4-1. pantā nav prasīta iepriekšēja Francijas pabalsta saņemšana, bet vienīgi tas, lai būtu izpildīti šī kodeksa L. 541-1. pantā paredzētie nosacījumi, kas dod tiesības uz šādu pabalstu. It īpaši saskaņā ar šo pēdējo minēto tiesību normu, lai sociāli apdrošinātās personas, kuras audzina bērnu invalidu, varētu saņemt šādu palielinājumu, bērna pastāvīgajai nespējai ir jābūt vismaz vienādai ar noteiktu likmi, kas minētā kodeksa R. 541-1. pantā ir noteikta 80 % apmērā.

- 50 Tādējādi pensijas likmes palielinājums tiek piešķirts, pamatojoties uz faktu Regulas Nr. 883/2004 5. panta b) punkta izpratnē, proti, ka bērna pastāvīgā nespēja ir vismaz vienāda ar noteiktu likmi. Līdz ar to šajā lietā arī otrais nosacījums ir izpildīts.
- 51 No tā izriet, ka minētā 5. panta b) punktā nostiprinātais faktu pielīdzināšanas princips ir piemērojams tādos apstākļos, kādi ir pamatlietā.
- 52 Attiecībā uz šī principa piemērošanas noteikumiem Francijas kompetentajām iestādēm ir jāpārbauda, vai šajā gadījumā ir pierādīta vajadzīgā fakta iestāšanās Regulas Nr. 883/2004 5. panta b) punkta izpratnē.
- 53 Šajā ziņā Francijas kompetentajām iestādēm ir jāņem vērā līdzīgi fakti, kuri norisinājušies Vācijā, un, novērtējot attiecīgā bērna ar invaliditāti pastāvīgo nespēju, tās nevar aprobežoties tikai ar kritērijiem, kas šajā nolūkā paredzēti tabulā, kura ir piemērojama saskaņā ar Francijas Sociālā nodrošinājuma kodeksa R. 541-1. pantu.
- 54 Līdz ar to, lai noteiktu, vai ir sasniegts šajā kodeksā prasītais bērna pastāvīgas nespējas līmenis, kas dod tiesības uz pensiju likmes palielināšanu, šīs iestādes nevar atteikties ņemt vērā Vācijā radušos līdzīgus faktus, kuri var tikt pierādīti ar jebkādiem pierādījumiem un it īpaši ar medicīnisko pārbažu ziņojumiem, sertifikātiem vai arī aprūpes vai zāļu receptēm.
- 55 Jāpiebilst, ka šādas pārbaudes ietvaros minētajām iestādēm ir jāievēro arī samērīguma princips, it īpaši raugoties, lai faktu pielīdzināšanas princips neradītu saskaņā ar Regulas Nr. 883/2004 12. apsvērumu objektīvi nepamatotus rezultātus.
- 56 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz otro uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 883/2004 5. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka:
- Francijas pabalsts un Vācijas atbalsts nav uzskatāmi par līdzvērtīgiem pabalstiem šī 5. panta a) punkta izpratnē;
 - minētā 5. panta b) punktā nostiprinātais faktu pielīdzināšanas princips ir piemērojams tādos apstākļos kā pamatlietā. Tādējādi Francijas kompetentajām iestādēm ir jānosaka, vai šajā gadījumā ir pierādīta vajadzīgā fakta iestāšanās šīs tiesību normas izpratnē. Šajā ziņā šīm iestādēm ir jāņem vērā līdzīgi fakti, kas ir norisinājušies Vācijā, it kā tie būtu notikuši to teritorijā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 57 Attiecībā uz pamatlīetas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu, kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Regulu (EK) Nr. 988/2009, 3. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka *Sozialgesetzbuch* (Vācijas Sociālais kodekss) astotās grāmatas 35.a pantā paredzētais atbalsts bērnu un pusaudžu ar garīgu invaliditāti integrācijai nav pabalsts šī 3. panta izpratnē un līdz ar to neietilpst šīs regulas materiālajā piemērošanas jomā.

2) Regulas Nr. 883/2004, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu Nr. 988/2009, 5. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka:

- bērna ar invaliditāti audzināšanas pabalsts, kas paredzēts Francijas Sociālā nodrošinājuma kodeksa L. 541-1. pantā, un atbalsts bērnu un pusaudžu ar garīgu invaliditāti integrācijai saskaņā ar Vācijas Sociālā kodeksa astotās grāmatas 35.a pantu nav uzskatāmi par līdzvērtīgiem pabalstiem šī 5. panta a) punkta izpratnē;
- minētā 5. panta b) punktā nostiprinātais faktu pielīdzināšanas princips ir piemērojams tādos apstākļos kā pamatlietā. Tādējādi Francijas kompetentajām iestādēm ir jānosaka, vai šajā gadījumā ir pierādīta vajadzīgā fakta iestāšanās šīs tiesību normas izpratnē. Šajā ziņā šīm iestādēm ir jāņem vērā līdzīgi fakti, kas ir norisinājušies Vācijā, it kā tie būtu notikuši to teritorijā.

[Paraksts]